

Főoldal>Jogi lépések indítása>Hol és hogyan?>Hogyan lehet bírósághoz fordulni?

Hogyan lehet bírósághoz fordulni?

Horvátország

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

A felek bíróság előtt, illetve alternatív vitarendezési módszerek segítségével rendezhetik jogvitájukat. Horvátországban az utóbbiak közé tartozik a választottbírói eljárás, a közvetítés és a tágabb értelemben vett, perbeli egyezség ösztönzését célzó bírósági eljárás.

Az olyan jogokra vonatkozó polgári, kereskedelmi, munkaügyi és más jogvitákban folyó közvetítést, amelyeket a felek szabadon gyakorolhatnak, a közvetítésről szóló törvény (*Zakon o mirenju*) (*Narodne Novine* [NN, a Horvát Köztársaság Hivatalos Lapja] 18/11. sz.) szabályozza. A közvetítés (mediáció, a latin *mediare* szóból) elnevezésétől (*mirenje, medijacija, posredovanje, koncilijacija*) függetlenül minden olyan eljárást magában foglal, amelyben a felek célja a jogvita kölcsönös megállapodással, vagyis mindkét fél számára a szükségleteiknek és érdekeiknek megfelelő, elfogadható megállapodás elérésével, harmadik fél – egy vagy több, a feleket az egyezség megkötésében segítő, kötelező erejű megoldások megalkotására nem jogosult mediátor (*posrednik, medijator, koncilijator*) – segítségével történő rendezése. A közvetítés a felek által megállapított módon folyik; az eljárás lefolytatásáról a felek szabadon döntenek, önkéntes és megállapodáson alapul, informális és titkos, az eljárásban részt vevő felek pedig egyenrangúak.

Másrészről létezik a választottbírói eljárás (*arbitraža* vagy *izbrano suđenje*), amely választottbíró előtt folyó meghallgatás függetlenül attól, hogy azt jogi személy vagy jogi személy választottbírói tevékenységet végző testülete folytatja le. A választottbírói eljárás a jogvita rendezésének önkéntes, gyors, hatékony, nem nyilvános fajtája, amelyben a felek határozhatják meg, hogy jogvita esetén ki járhat el bíróként, hol folytassák le a választottbírói eljárást, az alkalmazandó anyagi és eljárásjogot, az eljárás lefolytatásának nyelvét és a választottbíró által hozott érdemi határozat a jogerős bírósági ítélettel azonos jogerővel rendelkezik.

A polgári perrendtartás (*Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne Novine* [NN, a Horvát Köztársaság Hivatalos Lapja], 53/91., 91/92., 112/99., 129/00., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 96/08., 84/08., 123/08., 57/11., 25/13. és 89/14. sz.; a továbbiakban: PP) kimondja, hogy a bíróság a polgári eljárás során bármikor felajánlhatja a feleknek, hogy azok a jogvitájukat – bírósági vagy bíróságon kívüli – közvetítéssel rendezhetik. Emellett az előzetes meghallgatáson a bíróság felajánlja, hogy a felek a jogvitájukat közvetítéssel rendezzék, vagyis felhívja a felek figyelmét a perbeli egyezség lehetőségére.

Egyes esetekben (a Horvát Köztársasággal szemben benyújtott kereset esetén) a keresetet benyújtani kívánó fél köteles a benyújtást megelőzően felvenni a kapcsolatot az illetékes ügyészi hivattal a Horvát Köztársasággal szemben benyújtott kereset következtében meginduló eljárásban való képviselői érdekében, kivéve azokat az ügyeket, amelyek tekintetében külön jogszabály a kereset benyújtására határidőt állapít meg. A jogvita egyezséggel való rendezésére irányuló kérelemnek minden olyan információt tartalmaznia kell, aminek az általános keresetben is szerepelnie kellene.

2 Van határideje a perindításnak?

A bírósági kereset benyújtásának határideje az ügy típusától és jogi természetétől függ. A munkaügyi esetekben például a bírói jogvédelem tekintetében a munkavállaló számára a jogai védelmére irányuló kérelem munkáltatónál történő benyújtásától számított tizenöt nap áll rendelkezésre arra, hogy a keresetét az illetékes bírósághoz benyújtsa annak érdekében, hogy a megsértett jogát megvédje, kivéve a kártérítési kereset vagy más, a munkajogi jogviszonyból származó pénzbeli kereset esetén.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Igen. Horvátországban a polgári ügyekben a bíróságok a jogszabályban meghatározott hatásköreiken belül járnak el, és az igazságszolgáltatási feladatokat a rendes és különös hatáskörű bíróságok, valamint a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bírósága látják el.

A rendes bíróságok a városi bíróságok és a megyei bíróságok. A különös hatáskörű bíróságok a kereskedelmi bíróságok (*trgovački sudovi*), a közigazgatási bíróságok (*upravni sudovi*), a büntetőbírói bíróságok (*prekršajni sudovi*), a Horvát Köztársaság Közigazgatási Fellebbviteli Bírósága (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*) és a Horvát Köztársaság Szabálysértési Fellebbviteli Bírósága (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*).

Horvátország legmagasabb fokú bírósága a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bírósága (*Vrhovni sud Republike Hrvatske*).

Jogszabály a hatáskör vagy egyes jogterületek tekintetében más rendes és különös bíróságokat is létrehozhat.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Főszabály szerint az illetékes bíróság az alperes szerinti általános illetékességgel rendelkező bíróság, vagyis az a bíróság, amelynek illetékességi területén az alperes állandó lakóhelye található. Amennyiben az alperes nem rendelkezik a Horvát Köztársaság területén állandó lakóhellyel, az általános illetékességgel rendelkező bíróság az a bíróság, amelynek területén az alperes ideiglenes lakóhelye található.

Amennyiben az alperesnek az állandó lakóhelye mellett más helyen van ideiglenes lakóhelye, és a körülmények alapján megállapítható, hogy huzamos ideig e helyen fog tartózkodni, az ideiglenes lakóhely szerinti bíróság rendelkezik általános illetékességgel.

A külföldön állandó lakóhellyel rendelkező, ott nemzeti hatóság vagy jogi személy alkalmazottjaként dolgozó horvát állampolgárokkal szembeni perekben az általános illetékességgel rendelkező bíróság a személy utolsó ismert Horvát Köztársaság területén található állandó lakóhelye szerinti bíróság.

A nemzetközi elemekkel bíró jogvitákban a Horvát Köztársaság területén lévő bíróság akkor rendelkezik joghatósággal, ha azt jogszabály vagy nemzetközi egyezmény kifejezetten kimondja. Amennyiben jogszabály vagy nemzetközi egyezmény nem mondja ki kifejezetten a horvát bíróság joghatóságát a meghatározott típusú jogvita tekintetében, a horvát bíróság akkor rendelkezik joghatósággal, ha azt a horvát bíróságok illetékességére vonatkozó szabályok alapján meg lehet állapítani.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Ez a jogvita típusától és a PP illetékességre és hatáskörre vonatkozó szabályaitól függ.

A pertárgy értéke nincs hatással a horvát bíróságok illetékességére és hatáskörére.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőt – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

A peres eljárások PP-ben meghatározott jelenlegi felépítése szerint a PP ellenkező rendelkezésének hiányában minden természetes vagy jogi személy szabadon megválaszthatja, hogy az eljárásban saját maga jár el vagy közvetítőt – általában ügyvédet – alkalmaz.

A PP 91. cikkének rendelkezései azonban jelentősen korlátozzák a felek képviselő nélküli eljárásra vonatkozó jogát: amennyiben az ingatlanra vonatkozó követelések esetén a jogvita tárgyának értéke meghaladja az 50 000 HKR-t, a jogi személyt csak ügyvédi vizsgát tett személyek képviselhetik.

A PP 91. cikkének rendelkezései kimondják emellett, hogy a felek képviselőjükön – vagyis ügyvédjükön – keresztül kérelmezhetik a felülvizsgálatot, illetve kivételes esetben maguk is eljárhatnak, ha ügyvédi vizsgát tettek, vagy ha a felülvizsgálati kérelmet a nevükben olyan, ügyvédi vizsgával rendelkező nem ügyvéd személy nyújtja be, akit a PP vagy más jogszabály feljogosít arra, hogy ilyen minőségben eljárjon.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A polgári eljárásokat a keresetnek az illetékes bírósághoz – közvetlenül a bíróság hivatalánál, postai vagy távirati módon történő – benyújtásával kell megindítani.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A polgári eljárásokat horvát nyelven, latin betűs írásmóddal kell lefolytatni, kivéve, ha a konkrét bíróságon megszokott más nyelv vagy írásmód alkalmazása. A feleknek és az eljárásban részt vevő más személyeknek horvát nyelven, latin betűs írásmóddal kell benyújtaniuk kereseteiket, panaszait és más dokumentumaikat.

A keresetet közvetlenül a bíróság hivatalánál, postai vagy távirati módon (*telegrafski*) kell benyújtani, a leggyakoribb a bíróság hivatalánál történő közvetlen és a postai benyújtás.

A polgári perrendtartás a kereskedelmi bíróságok előtt lehetővé teszi a dokumentumok elektronikus benyújtását is. Az elektronikusan benyújtott dokumentumokat a külön jogszabályban meghatározott fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátni. Mivel még nem került sor egységes IT-rendszer kiépítésére, e rendelkezéseket még nem alkalmazzák a gyakorlatban.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

Csak a kis értékű követelések európai eljárása során kell formanyomtatványokat alkalmazni. Erre vonatkozó további információt a „[Kis értékű követelések – Horvát Köztársaság](#)” ismertetőben talál.

A polgári perrendtartás kimondja, hogy a keresetnek a következőket kell tartalmaznia: a különös érdemi követelés és a mellékkövetelések, a tények, amelyekre a kérelmező követelését alapítja, az e tényeket alátámasztó bizonyítékok és olyan egyéb információk, amelyeket minden beadványnak tartalmaznia kell (a PP 106. cikke).

Minden beadványnak, így a keresetnek is, tartalmaznia kell a következőket: a bíróság neve, a felek, valamint ha képviselővel vagy ügynökkel járnak el, e személyek neve, foglalkozása, valamint állandó vagy ideiglenes lakóhelye, a benyújtó fél személyi azonosító száma, a jogvita tárgya, valamint a benyújtó fél aláírása.

A fél vagy képviselője a dokumentumot ellátja aláírásával.

Amennyiben a dokumentum követelést tartalmaz, a félnek meg kell jelölnie benne a tényeket, amelyekre követelését alapítja és szükség esetén a bizonyítékokat is.

A bíróság akkor is feldolgozza a keresetet, ha a kérelmező nem határozta meg a kereset jogalapját; és ha meg is határozza a jogalapot, a bíróságot ez nem köti.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A felek kötelesek az illetéktörvényben (*Zakon o sudskim pristojbama*) (*Narodne Novine* [NN; a Horvát Köztársaság Hivatalos Lapja], 74/95., 57/96., 137/02., 125/11., 112/12., 157/13., 110/15. sz.; a továbbiakban: ZSP) meghatározott bírósági illetéket megfizetni.

A ZSP által előírt bírósági illetékeket azokra a személyekre kell alkalmazni, akik kérelmére vagy akik érdekében a jogszabályban meghatározott intézkedéseket megteszik.

A ZSP ellenkező rendelkezésének hiányában illetéket kell fizetni:

- a beadványok (kereset, jogorvoslat, végrehajtási kérelem) tekintetében: a benyújtáskor; valamint a nyilvántartásba vett beadványok tekintetében – a nyilvántartásba vételkor,
- a védekezésre vonatkozó beadványok tekintetében: az eljárás felekre vonatkozó jogerős lezárását követően, a pernyertesség arányában,
- a bírósági leiratok tekintetében: azok kérelmezésekor,
- a bírósági határozatok tekintetében: amikor a félnek vagy képviselőjének kézbesítik a határozat egy példányát,
- az öröklési tanúsítványok tekintetében: azok jogerőre emelkedésekor,
- kényszeregyezés, csődeljárás és felszámolási eljárás tekintetében: a felosztásra vonatkozó határozat meghozatalakor vagy a kényszeregyezséget jóváhagyó határozat meghozatalakor,
- más keresetek tekintetében: azok kérelmezésekor vagy a bírósághoz fordulásor.

A bírósági eljárási illeték megfizetésére vonatkozó főszabály szerint a perveztes félnek kell megfizetnie az ellenérdekű fél és az oldalán a perbe beavatkozó személy költségeinek egészét.

Az ügyvédi képviselet költségeit, az ügyvéd díjának és költségeinek megtérítését a jogász hivatásról szóló törvény (*Zakon o odvjetništvu*) (*Narodne Novine* [NN; a Horvát Köztársaság Hivatalos Lapja], 9/94., 117/08. fordítás, 50/09., 75/09. és 18/11. sz.; a továbbiakban: ZO) szabályozza.

Az ügyvéd a jogi szolgáltatásaiért az ügyvédi kamara által meghatározott és az igazságügyi miniszter által jóváhagyott mértékű díjazásra, valamint az elvégzett feladatokra vonatkozó költségeinek megtérítésére jogosult, és az ügyvédek a szolgáltatások teljesítésekor számlát állítanak ki az ügyfelek számára. Az ügyvédi meghatalmazás törlése vagy visszavonása esetén az ügyvéd az ügyvédi meghatalmazás törlésétől vagy visszavonásától számított 30 napon belül állítja ki a számláját.

A tulajdonjogi ügyekben az ügyvéd a féllel a tevékenységének – vagyis azoknak a jogcselekedetnek, amelyeket a fél nevében tesz – az eljárás sikerével arányos mértékű, hivatalos díjszabásnak megfelelő díjazásban is megállapodhat. E megállapodás csak akkor érvényes, ha azt írásban kötötték.

Ennek megfelelően a tulajdonjogi ügyekben a felek az ügyvédjükkel való jogviszonyukat írásbeli megállapodásban szabályozhatják.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Amennyiben a fél jogi segítséget igényel, ügyvédekhez fordulhat, akik a ZO 3. cikke szerint Horvátország területén jogosultak minden fajta jogi segítség nyújtására, különösen a jogi tanácsadás nyújtására, keresetek, panaszok, indítványok, kérelmek, rendkívüli jogorvoslatok és más beadványok elkészítésére, valamint a felek képviseletére.

A feleknek emellett lehetőségük van költségmentesség igénybevételére. Ennek megfelelően az ingyenes jogi segítségnyújtásról szóló törvény (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) (*Narodne Novine* [NN; a Horvát Köztársaság Hivatalos Lapja], 143/2013. sz.) szabályozza a jogi segítségnyújtást igénylő, de azt finanszírozni nem képes személyeknek biztosítható költségmentességet. A költségmentesség biztosításához a félnek tehát kapcsolatba kell lépnie az illetékes állami közigazgatási hatósággal az országában, és kérelmeznie kell a költségmentességet.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A polgári eljárás a kereset benyújtásával és annak alperes számára történő kézbesítésével indul meg.

A kereset beérkezését követően megkezdődik a tárgyalás előkészítése.

Ezek közé az előkészületek közé tartozik többek között a kereset előzetes vizsgálata; amennyiben a kereset nem érthető vagy nem tartalmaz minden olyan elemet, amely az eljárásindításhoz szükséges, a bíróság felszólíthatja a benyújtó felet, hogy javítsa ki, vagyis az intézkedéseknek megfelelően egészítse ki beadványát, és a kijavítás és kiegészítés céljából visszaküldi a keresetet.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbebozsátkozás határidejéről)?

A feleket, ügyvédeiket és képviselőiket a bírósági hivatal tisztviselői a nyilvántartásban és az ügyiratokban szereplő információk alapján értesítik az ügy alakulásáról.

A tájékoztatás az eljárás szakaszaira, valamint az ügyben eljáró egyesbírókra, tanács elnökére, tanács tagjaira és jogi titkárokra terjed ki.

A tájékoztatás során tilos a konkrét bírósági intézkedések megfelelőségére, valamint az eljárás várható eredményére vonatkozó nyilatkozatok tétele.

A tájékoztatás történhet telefonon, e-mailben és írásbeli formában.

A felek az interneten keresztül hozzáférhetnek az eljárás alakulására, valamint az ügyben eljáró egyesbírókra, tanács elnökére, tanács tagjaira és jogi titkárokra vonatkozó információkhoz, ha a konkrét ügyben lehetséges a Bírósági eljárásokra vonatkozó alapvető információkhoz való nyilvános hozzáférés / e-ügyek szolgáltatásának (*Javni pristup osnovnim podacima o sudskim predmetima - usluga e-Predmet*) alkalmazása.

A bíróság előtti megjelenésnek és a felek vagy a bíróság egyéb intézkedéseinek határidejét a PP határozza meg.

A határidőkre és a határidők típusaira vonatkozó további információt az „[Eljárási határidők – Horvát Köztársaság](#)” információs csomagban találhat.

Utolsó frissítés: 23/08/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.